

[Henry Christensen.]

fløje af det store centrum blevet styrket. I Frankrig oplever vi netop i disse dage mange års største krise og måske i dag helt afgørende begivenheder. Og samtidig befinder den tredje store nation i Vesteuropa, nemlig Storbritannien, sig fortsat i en alvorlig økonomisk krise.

I vort land har vi grund til at følge hele denne udvikling med den største opmærksomhed, fordi vore muligheder fremdeles først og fremmest er så afhængige af udviklingen i Vesteuropa. Men det understreger også vor egne uddannelsesproblemers betydning. Vi har brug for hurtigt at nå frem til en bedre afklaring i målsætningen for vor egen uddannelsespolitik, og vi har også grund til at søge sikret en moderne udvikling og en større effektivitet end den, hvormed der alle steder inden for vor højere uddannelse arbejdes.

Jeg skal i øvrigt ikke ved denne lejlighed beskæftige mig mere indgående med vore vigtige forhold udadtil. Vi har nylig her i det høje ting ført både en omfattende udenrigspolitisk debat og en markedspolitisk debat.

Den intensivering af de nordiske forhandlinger, som den danske regering har iværksat, vil blive fulgt med stor interesse. Ønskerne er alle steder store, forventningerne nok af forskellig varmegrad. Men en nordisk markedspolitisk løsning kan ikke som andre markedsløsninger være begrænset til enkelte produktionsområder; den må i sit sigte som en dansk forudsætning være generel. Vi ved, at opgaven er vanskelig, men vi ønsker i en tid med et splittet Europa såvel for Danmarks som for Nordens skyld held og lykke til de vanskelige forhandlinger, der forestår.

Med disse ord skal jeg på mit partis vegne anbefale forslaget til tillægsbevillingslov til vedtagelse.

Niels Helveg Petersen: Man må frygte, at uroen i Europa i disse måneder er indledningen til en periode med stærke indrevninger i de europæiske samfund — rivninger og opgør, som kan stille også vort samfundssystem på prøve. Der er ét glædeligt træk i dette: uroen skyldes ikke som så ofte før i den europæiske historie modsætninger imellem europæiske nabostater; de indre

modsatninger har ikke umiddelbare udenrigspolitiske følger, selv om man ikke kan se bort fra, at de kan få det.

De fleste med kendskab til disse bevægelser i den europæiske ungdom vil være enige om, at Vietnamkrigen er en meget væsentlig del af baggrunden. Vietnamkrigen har stillet de vestlige samfund over for et samvittighedsspørgsmål, som stilles af mange unge, nemlig: er de vestlige samfunds teknologiske fremskridt, deres materielle velfærd, kun en tynd glasur, der dækker over, at den vestlige civilisation er et voldsamfund, der ikke har drevet det vidt i retning af medmenneskelighed og virkeligt demokrati? Hvis man, som mange unge gør det, besvarer dette spørgsmål med et ja, ligger der også heri en forklaring på, at de samme unge ikke tager det så nøje med de midler, de tager i anvendelse for at udfordre samfundet.

Det radikale venstre må tage afstand fra voldsmetoderne i det politiske liv; hvad enten det er venstre- eller højreorienteret vold; men vi ønsker samtidig at slå fast, at der ligger en udfordring for de demokratiske samfund i de ubehagelige spørgsmål, som mange unge stiller. Det er en udfordring, der stiller krav til de vestlige demokratier om at vise, at de har viljen til at gøre en virkelig anstrengelse for at bistå den fattige del af verden og evne til indadtil at gennemføre reformer, der giver bedre muligheder for demokratisk medleven i skole, i fritid og på arbejdspladserne. Det ville være letsindigt at bagatellisere denne udfordring. Demokratiet må vise, at det kan tage udfordringen op, både i forhold til den fattige del af verden og i forhold til den indre demokratisering.

Den danske regerings holdning til Vietnamkrigen er klar: det er den danske regerings opfattelse, at en betingelsesløs indstilling af de amerikanske bombardementer er en betingelse for, at egentlige fredshandlinger kan komme i gang. Den danske bistand til u-landene må forøges og kvaliteten forbedres. Det vil være naturligt for de nordiske lande, bl. a. inden for UNCTAD, at gå i spidsen for, at der gives u-landene generelle fordele ved afsætningen af industriprodukter i industrilandene. De nordiske lande skulle kunne gå i spidsen, også når det drejer sig om at sikre u-landene